

AGRUPACIO : Territori i Sostenibilitat

PROGRAMA PRESSUPOSTARI: 551. Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat

Pla de Govern: 2. Una economia pròspera, responsable i sostenible. Per un nou model productiu i una fiscalitat justa

Pla Departamental: 6. Protegir i restaurar els ecosistemes terrestres i marins i promoure l'ús sostenible del patrimoni natural, que el converteixi en font de riquesa per al territori

Diagnòstic de la situació

Necessitat a la qual fa front el programa:

Catalunya és un país ubicat en un indret estratègic i, malgrat les seves petites dimensions, té un patrimoni natural extraordinàriament ric i divers. Això es deu a la gran varietat de situacions geogràfiques que hi coincideixen, en només 30.000 km² de superfície terrestre: microclimes molt diversos (secs, plujosos, càlids o freds), nombrosos substrats geològics, muntanyes de fins a 3.000 metres, centenars de quilòmetres de costa mediterrània, i una llarguíssima història d'ocupació i aprofitament de la terra que es remunta a fa més de 300.000 anys i que ha deixat la seva petja, més o menys marcada, de maneres molt variades. El patrimoni natural és la principal font de béns i serveis ambientals, és un dinamitzador clau de les economies locals i la seva conservació és una responsabilitat de la nostra societat.

La conservació del medi natural i la biodiversitat, està sotmesa a fortes perturbacions antròpiques i de canvi global. A Catalunya la pèrdua de biodiversitat, calculada amb el Living Planet Index (LPI) mostra per al període 2002-2016 una greu tendència regressiva amb una disminució del 22% de les poblacions de 258 espècies de vertebrats i invertebrats avaluades a Catalunya. Aquest fet exigeix l'aplicació de mesures i instruments d'ordenació i gestió avançats i eficaços, que despleguin les directrius que emanen de la legislació europea, estatal i catalana

Població objectiu:

Les mesures de protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat s'adrecen a tota la població de Catalunya, amb especial atenció als col·lectius i el teixit social i productiu que viu, treballa o visita la xarxa d'espais naturals o incideix amb el medi natural i les espècies objectes de conservació tant del medi terrestre com marí.

Descripció detallada de la necessitat:

Per frenar la degradació del patrimoni natural i la pèrdua de biodiversitat a Catalunya s'ha aprovat l'Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat de Catalunya que és el document marc per orientar l'acció del Govern en matèria de conservació de la natura fins l'any 2030 a través de sis àmbits clau i 85 línies d'actuació.

Les principals accions del programa passen per:

- Identificar els components clau del patrimoni natural (hàbitats, espècies, elements de geodiversitat i processos) i diagnosticar- ne el grau de coneixement.
- Desenvolupar un sistema de seguiment global de la biodiversitat i de la seva evolució.
- Constituir un observatori del patrimoni natural orientat a la informació i el coneixement.
- Redactar i tramitar els instruments de planificació programats dels espais naturals protegits.
- Aprovar el catàleg de fauna amenaçada de Catalunya.
- Redactar i tramitar els plans de recuperació i conservació de les espècies mes amenaçades.
- Tramitar l'Estratègia Catalana de conservació de flora i executar les accions prioritàries.
- Establir una xarxa d'alerta d'espècies exòtiques invasores i establir plans de prevenció i control.
- Enfortir els equips de gestió del patrimoni natural.
- Desplegar el Fons del Patrimoni Natural.
- Crear el registre d'acords de custòdia del territori.
- Iniciar l'aplicació de l'Estratègia de l'Educació Ambiental i el Voluntariat als Espais Naturals de Protecció Especial.
- La convocatòria de línies d'ajuts per espais naturals, la custòdia del territori i la protecció dels animals.

Marc regulador del programa:

La Directiva 92/43 d'Hàbitats i la Directiva 79/409 d'Aus, la Llei 42/2007, del 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals. Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals. Decret 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de la flora amenaçada de Catalunya. I la resta de lleis i decrets de declaració d'espais naturals protegits i els seus plans de protecció del medi natural i del paisatge. Acord de Govern 54/2018 pel qual s'aprova l'Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat de Catalunya 2030.

Missió

Millorar l'estat actual de la biodiversitat i el patrimoni natural per garantir la prestació de béns i serveis ambientals. Orientar la política del govern per frenar les pressions sobre el medi natural i la biodiversitat, controlant els factors que en causen la degradació, i facilitar que la biodiversitat i el patrimoni natural s'incorporin en tots els processos de decisió. Implicar els diferents actors i agents del territori, que hi juguen un paper clau, per desplegar coordinadament les polítiques de conservació de la natura.

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2020 (PROJECTE) **MEMÒRIES DE PROGRAMES**

Objectius estratègics i operatius del programa

- Protegir la biodiversitat, tant d'hàbitats com de fauna i flora i animals de companyia, gestionar els espais naturals de protecció especial i promoure la custòdia del territori (OE6.2)
 1. Establir un nou marc legal i la millora dels instruments administratius i financers vinculats a la planificació i gestió del patrimoni natural i la biodiversitat
 2. Aprovar i desplegar l'Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat de Catalunya.
 3. Consolidar la gestió preventiva i la gestió activa en els espais naturals protegits.
 4. Aprovar el catàleg de la fauna i desenvolupar plans i programes per a millorar la gestió de la flora i la fauna salvatge i el control de les espècies exòtiques invasores.
- Garantir la protecció i el benestar dels animals (OE6.5)
 1. Establir un protocol per al comís d'animals de companyia i animals de fauna salvatge en captivitat en casos d'incompliment de la normativa de protecció dels animals per garantir-ne el seu benestar.
 2. Incrementar els mitjans de protecció dels animals en projectes d'experimentació.

Indicadors del programa	Unitat	Obj.	2017 Real	2018 Real	2019 Previst	2020 Previst		
1. Superfície d'espais naturals amb instruments de planificació i/o gestió aprovats	M2	OE6.2	142.356,00	216.062,00	250.631,00	256.318,07		
2. LPI-Cat (Living Planet Index) a Catalunya. Estat de la diversitat biològica de Catalunya basada en les tendències de les poblacions d'animals salvatges	Nombre	OE6.2		77,00	75,00	80,00		
3. Superfície total inclosa en acords de custòdia terrestre (no inclou les marines)	Ha	OE6.2		39.476,37	44.950,25	40.000,00		
4. Línies d'actuació iniciades de l'Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat	Nombre	OE6.2			10,00	26,00		
5. Percentatge de la superfície terrestre del territori de Catalunya inclosa al Sistema d'espais naturals protegits (ENPE, PEIN i Natura 2000)	%	OE6.2		31,98	32,04	31,98		

Despeses per capítols del programa (EUR)	Import consolidat
1 Remuneracions del personal	512.215,53
2 Despeses corrents de béns i serveis	12.778.646,30
3 Despeses financeres	9.000,00
4 Transferències corrents	3.648.513,58
6 Inversions reals	2.843.200,00
7 Transferències de capital	1.761.000,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	23.685,60
Total despeses	21.576.261,01
Llocs de treball pressupostats del programa	14

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2020 (PROJECTE)
MEMÒRIES DE PROGRAMES

AGRUPACIÓ	: Territori i Sostenibilitat
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	551. Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat
GESTOR DE PROGRAMA	: PO12. DG Polítiques Ambientals i Medi Natural
	Subsector: GC

Objectius estratègics i operatius del programa
Tots els objectius del programa

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2017 Real	2018 Real	2019 Previst	2020 Previst
1. Inversió total en espais naturals protegits	En milions	OE6.2			2,40	2,06
2. Nombre d'animals ingressats en centres de fauna	Nombre	OE6.5	14.800,00	15.235,00	15.000,00	16.000,00

Principals béns/serveis i actuacions destacades

1. Incrementar la informació i el coneixement dels components del patrimoni natural i del seu estat de conservació
2. Millorar la integració, el tractament i l'accessibilitat de la informació sobre el patrimoni natural.
3. Plans de protecció del medi natural i del paisatge per als espais naturals de protecció especial i consorcis de gestió.
4. Impulsar la conservació i gestió dels espais protegits, els hàbitats d'interès comunitari.
5. Establir programes d'actuacions per a les espècies de fauna i flora protegides.
6. Establir programes d'actuacions per als centres de recuperació de fauna.
7. Mantenir una línia d'ajuts per als espais naturals.
8. Mantenir una línia d'ajuts per a la protecció dels animals de companyia.
9. Mantenir una línia d'ajuts per a les entitats de custòdia del territori.

Per tal de completar la informació d'aquesta memòria es pot consultar la memòria d'encàrrec del programa 551 de l'agrupació de la Vicepresidència, i d'Economia i Hisenda.

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	0,00
2 Despeses corrents de béns i serveis	12.501.992,43
3 Despeses financeres	0,00
4 Transferències corrents	3.996.513,58
6 Inversions reals	2.800.000,00
7 Transferències de capital	1.781.000,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	21.079.506,01
Llocs de treball pressupostats del gestor	0

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2020 (PROJECTE)
MEMÒRIES DE PROGRAMES

AGRUPACIÓ	: Territori i Sostenibilitat		
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	551. Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat		
GESTOR DE PROGRAMA	: 8980. Consorci per a la Protecció i la Gestió dels Espais Naturals del Delta del Llobregat	Subsector:	CONS.

Objectius estratègics i operatius del programa · Protegir la biodiversitat, tant d'hàbitats com de fauna i flora i animals de companyia, gestionar els espais naturals de protecció especial i promoure la custòdia del territori (OE6.2) 3. Consolidar la gestió preventiva i la gestió activa en els espais naturals protegits.			
--	--	--	--

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2017 Real	2018 Real	2019 Previst	2020 Previst
1. Nombre de visitants dels Espais Naturals del Delta del Llobregat	Nombre	OE6.2	143.566,00	143.049,00	143.600,00	144.000,00
2. Nombre de persones que participen en les activitats que es fan als Espais Naturals del Delta del Llobregat	Nombre	OE6.2	1.050,00	1.536,00	1.700,00	1.700,00
3. Nombre d'alumnes que visiten els Espais Naturals participant en els programes recollits en el catàleg d'activitats d'educació ambiental	Nombre	OE6.2	21.363,00	18.692,00	19.350,00	19.500,00
4. Nombre d'ocells aquàtics hivernants	Nombre	OE6.2	4.436,00	3.316,00	4.100,00	4.000,00
5. Nombre de parelles d'ocells aquàtics nidificants	Nombre	OE6.2	436,00	433,00	450,00	440,00
6. Nombre d'ha de prat humits recuperats	Ha	OE6.2	24,20	28,40	47,20	66,50

Principals béns/serveis i actuacions destacades 1. Gestionar el espais naturals protegits del Delta. 2. Preservar la biodiversitat, el funcionament d'ecosistemes i processos ecològics del Delta i fomentar la diversitat biològica. 3. Promoure l'ús públic i l'educació ambiental. Millora dels equipaments, la connectivitat i l'accessibilitat per a l'ús públic. 4. Difondre la importància intrínseca i estratègica del Delta i dels seus valors naturals. 5. Promoure la participació i la vinculació d'entitats i institucions als espais naturals.			
--	--	--	--

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	283.049,00
2 Despeses corrents de béns i serveis	153.751,00
3 Despeses financeres	200,00
4 Transferències corrents	0,00
6 Inversions reals	1.000,00
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	438.000,00

Llocs de treball pressupostats del gestor	7
--	----------

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2020 (PROJECTE)
MEMÒRIES DE PROGRAMES

AGRUPACIÓ	: Territori i Sostenibilitat
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	551. Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat
GESTOR DE PROGRAMA	: 9288. Consorci per a la Protecció i la Gestió dels Espais d'Interès Natural del Ripollès Subsector: CONS.

Objectius estratègics i operatius del programa

- Protegir la biodiversitat, tant d'hàbitats com de fauna i flora i animals de companyia, gestionar els espais naturals de protecció especial i promoure la custòdia del territori (OE6.2)
- 3. Consolidar la gestió preventiva i la gestió activa en els espais naturals protegits.

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2017 Real	2018 Real	2019 Previst	2020 Previst
1. Gestió forestal sostenible	Ha	OE6.2			290,00	150,00
2. Inversió en infraestructures ramaderes	EUR	OE6.2			25.000,00	20.000,00
3. Inversió en conservació de la biodiversitat	EUR	OE6.2			65.000,00	75.000,00
4. Projectes d'ordenació forestal	Ha	OE6.2			478,00	936,00
5. Xarxa de camins i pistes forestals creats o arranjats	Km	OE6.2			18,40	18,00

Principals béns/serveis i actuacions destacades

1. Gestió forestal sostenible de l'Espai d'Interès Natural del Ripollès.
2. Actuacions en infraestructures ramaderes de l'Espai d'Interès Natural del Ripollès.
3. Conservació de la biodiversitat de l'Espai d'Interès Natural del Ripollès.
4. Projectes d'ordenació forestal l'Espai d'Interès Natural del Ripollès.
5. Actuacions a la xarxa de camins i pistes forestals de l'Espai d'Interès Natural del Ripollès.

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	229.166,53
2 Despeses corrents de béns i serveis	122.902,87
3 Despeses financeres	8.800,00
4 Transferències corrents	3.000,00
6 Inversions reals	42.200,00
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	23.685,60
Total despeses	429.755,00

Llocs de treball pressupostats del gestor	7
--	----------

AGRUPACIO : Territori i Sostenibilitat

PROGRAMA PRESSUPOSTARI: 552. Infraestructura i gestió de tractament de residus

Pla de Govern: 2. Una economia pròspera, responsable i sostenible. Per un nou model productiu i una fiscalitat justa

Pla Departamental: 9. Apostar per una economia verda i circular, que estalviï recursos, posi en valor els residus i que impulsi Catalunya cap a una societat pionera en innovació

Diagnòstic de la situació

Necessitat a la qual fa front el programa:

L'àmbit de la sostenibilitat i la gestió dels residus és global i transversal. Per això s'hi volen incorporar els elements que li donin un nou sentit per acostar-lo als ciutadans, per fer-lo més útil al país i al món. Cal estalviar recursos materials per evitar provocar efectes negatius sobre el medi i gestionar i tractar correctament aquells residus que es generen. És necessari impulsar programes i actuacions de prevenció per fomentar el consum responsable i la reducció de residus i un ús més racional dels recursos disponibles. En els nous temps que vivim no és possible el desenvolupament econòmic sense una visió ambiental. Els nous reptes obren noves oportunitats per a una economia més verda i més col·laborativa per poder ser més competitius. En aquest context, cal fomentar l'anomenada economia circular, basada en el principi de buscar la màxima eficiència en l'aprofitament de tots els recursos i la minimització dels impactes. Cal definir polítiques i estratègies d'actuació adaptades a la naturalesa i problemàtica especial de les tipologies de residus que es generen per tal de tractar-los adequadament i reduir el seu impacte sobre el medi ambient i aconseguir-ne la valorització. D'altra banda, per a què la política de gestió de residus sigui plenament efectiva, cal acompanyar les polítiques de prevenció i tractament d'actuacions d'informació i comunicació que comprometin la ciutadania i els sectors productius amb el bon ús de les matèries i el tractament sostenible dels residus.

Població objectiu:

Tota la població de Catalunya.

Descripció detallada de la necessitat:

La gestió dels residus ha esdevingut en relativament poc temps un dels aspectes centrals de la gestió ambiental i, alhora, un sector bàsic de l'economia tant a nivell de país com a escala local. Els canvis que en els darrers 20 anys ha experimentat la gestió de residus, actualment no només segueixen produint-se sinó que s'han accelerat, arran de l'entrada en vigor de normes europees (Directiva 2008/98/CE) que condicionen de manera important tant les fites que cal assolir com els mecanismes i instruments que cal aplicar. A Catalunya, el Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora dels residus, té com a objectiu garantir que la gestió dels residus es dugui a terme sense posar en perill la salut de les persones. Algunes dades il·lustratives del problema de la generació de residus i la seva gestió per reduir-ne l'impacte, mostren que l'any 2017 es van generar a Catalunya 3,9 milions de tones de residus municipals, un 3,2% més que el 2016, i la recollida selectiva va ser del 39%, mentre que la normativa europea marca que el reciclatge dels residus municipals per a l'any 2020 s'ha de situar en el 50% dels residus generats. Pel que fa als residus industrials, l'any 2016 es van generar 3,6 milions de tones de residus, xifra molt semblant a la d'anys anteriors. La via principal de gestió dels residus de l'activitat industrial continua sent la valorització que representa el 78% de la gestió gràcies a l'important teixit d'empreses gestores que hi ha a Catalunya.

D'altra banda, en el sector de la construcció, l'any 2016 s'han gestionat 2,7 milions de tones de residus. A través de les plantes de valorització s'han gestionat el 48% de residus de la construcció, però l'objectiu a 2020 la valorització es situa en el 70% dels residus generats. En definitiva, cada categoria de residus planteja reptes específics que requereixen definir polítiques i estratègies d'actuació adaptades a la naturalesa i problemàtica especial que tinguin per aconseguir resultats positius. D'acord amb aquesta premissa, l'ARC ha elaborat nous instruments de planificació que pretenen respondre tant als reptes normatius europeus, com econòmics, empresarials i tècnics. En l'horitzó posat a 2020, l'instrument bàsic és el Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya (PRECAT20) i, pel que fa a les infraestructures, el Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals de Catalunya (PINFRECAT20).

Marc regulador del programa:

-Directiva 2008/98/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre residus i per la qual es deroguen determinades directives.

-Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora dels residus.

Missió

Aconseguir una adequada protecció del medi ambient, mitjançant una prioritització de les actuacions de prevenció i valorització de residus, la generalització de la recollida selectiva i el control dels abocaments, així com la regeneració dels espais degradats, per tal d'incidir en la millora de la salut i la qualitat de vida de les persones.